

01.11.2023р.Гр.25. Історія України. Уроки №40-41.

Тема: 1.Навчальний проект :Історія рідного краю в контексті загальноукраїнських подій 1914-1939рр.

2.Узагальнення. Тематичний контроль.

1. З падінням царської влади з'явилася можливість реалізації національних прагнень українців. Початком здійснення цих прагнень стало утворення 4 березня 1917 року Центральної Ради, до складу якої увійшли представники не тільки різних партій, а й багатьох громадських організацій, переважно українська інтелігенція. Житомирська «Просвіта» була першою з громадських організацій Волинської губернії, яка привітала утворення Центральної Ради і висловила їй свою підтримку. 26 січня 1918 р. в умовах масованого артилерійського обстрілу з боку загонів Муравйова українські війська мусили залишити Київ. Під їхнім прикриттям відходила Центральна Рада (точніше її керівний орган – Мала Рада) у напрямку на Житомир. Коли українські війська, які супроводжували Малу Раду, прикриваючи її відхід, підійшли до Житомира, то побачили: «на колії між військовими ешелонами стояв і потяг, в якому містилася Центральна Рада з самим головою. Коростень захоплений російськими військами, які ведуть у бік Овруча бій з польськими відділками Довбур-Мусницького. Звягель зайняли якісь частини другого фінляндського корпусу, який має завдання чи то підтримки коростенської групи, чи то наступу на Житомир. Бердичів був уже давно зайнятий міцно Червоною гвардією». Герб України – тризуб, як слідування історичній традиції, адже це – «знак Київської держави часів Володимира». Важливі закони було прийнято у Коростені та Житомирі. Так, 12 лютого 1918 р. у м. Коростені законодавчо вирішено перейти на григоріанський календар літочислення (з 16 лютого, яке стало 1 березня). «Вісника Волинського губерніального комісара» було опубліковано офіційний документ про цю важливу подію: Закон про державний герб України. Відмітка з протоколу засідання Малої Ради 12-го лютого 1918 р. в м. Коростені. В справі державного герба України Мала Рада ухвалила: Гербом Української Народної Республіки

приймається знак Київської Держави часів Володимира Святого. 1 березня 1918 р. Мала Рада у Житомирі прийняла Закон про запровадження української грошової одиниці – гривні. Вранці 13 березня 1919 р. після впертих кількадедних боїв більшовицькі війська все-таки увійшли у Житомир. Вересень пройшов в умовах постійних воєнних дій, ареною яких була зокрема, і Житомирщина.

Житомирщина вступила в 20 роки в умови жорсткої економічної кризи. Радянська влада вела політику «воєнного комунізму». Прогноз розкладка велася з примусовим вилученням врожаю. Ситуація, що склалася в селі, а також посуха 1921 року привели Україну до великого голоду. Були створені КНС, які спільно з ревкомом, для розподілу поміщицьких, церковних і куркульських земель. Політика індустріалізації 1925 року мала складні проблеми віднайти кошти (державні позики, відсутність кваліфікованих робітників і спеціалістів, реконструкція підприємств, вилучення коштів із сільського господарства, пропаганда виробничого змагання, репресії..). Розпочалася «суцільна колективізація». Колективізація – як засіб розв'язання хлібозаготівельних криз, призвела до утвердження на селі командної економіки. Надмірна прогнозування призвела до того, що почався справжній голод. Зросла кількість репресованих. Розмах репресій на Житомирщині в 30-ті роки – 13354 чоловік (сфабриковані справи, підозра в шпигунстві, участь у ворожих організаціях, куркульські елементи, націоналізм, тощо). За роки перших п'ятирічок стали до ладу Коростишівська і Романівська електростанції, у 1930 р. почався випуск конденсаторного паперу на Малинській паперовій фабриці, реконструйовано Миропільську паперову фабрику, цукрові заводи Бердичівської округи, Токарівський фарфорово-фаянсовий завод, Бердичівський шкіряний завод, Житомирський завод «Сільмаш». Перша МТС на Житомирщині була організована в 1928 році.

Отже у 20-30 рр. на Житомирщині відбувалися ті ж процеси, що були характерні для республіки і країни в цілому. Світле й омріяне майбуття, яке надихало трудівників краю на героїчну працю, співіснувало з соціальною незахищеністю, жорстокістю, в результаті чого було понівечено долі багатьох тисяч людей.

2. Тести:

Запитання 1.

У якому рядку цифри відповідають назвам держав, у складі яких перебували західноукраїнські землі в міжвоєнний період?

1)Польща; 2)Чехословаччина; 3)Румунія.

1)Чехословаччина; 2)Польща; 3)Румунія.

1)Румунія; 2)Польща; 3)Чехословаччина.

1)Румунія; 2)Чехословаччина; 3)Польща.

Запитання 2.

Яка з подій стосується перебування українських земель у складі Румунії в міжвоєнний період?

Татарбунарське повстання

Утворення УВО на чолі з Євгеном Коновальцем

Утворення Молдавської Автономної Соціалістичної Радянської Республіки

створення концтабору для політв'язнів у Березі Картузкій.

Запитання 3.

Поняття "осадництво" вживають для позначення...

політики врегулювання українсько-польських відносин, здійснюваної шляхом порозуміння між проводом УНДО і польським урядом у 1935-1938 рр.

Репресивних заходів польської влади із застосуванням поліції та армії проти українського цивільного населенні Галичини у відповідь на «саботажну акцію» ОУН

Політики заселення поляками українських земель із наданням їм у власність земельних наділів

Виїзду громадян зі своєї країни в іншу на постійне місце проживання, зумовленого різними причинами! (економічними, політичними, релігійними) .

Запитання 4.

Доповніть твердження.

Українське національно-демократичне об'єднання УНДО прагнуло -Відродити гасло «Україна для українців» та здійснити національну революцію

Об'єднатися як з право-, так і з ліворадикальними політичними силами

Унормувати українсько-польські взаємини в Польщі

Поширити вплив на українські культурно-освітні та господарські товариства й установи

Використати конфлікт між Німеччиною та СРСР задля створення соборної України.

Запитання 5.

Доповніть твердження. Організація українських націоналістів (ОУН) боролася за:

Визволення України, використовуючи терор

Нормалізацію стосунків із польським урядом

Добросусідське співіснування народів

Возз'єднання з радянською Україною

Самостійну соборну Українську державу.

Запитання 6.

Про яке явище в західноукраїнських землях ідеться в уривках з історичних джерел? «У Великих Хлібовичах на волосній раді командир карального загону заявив: «Уряд прислав нас до вас як караючу руку, як кулак, щоб покарати вас за те, що ви погано ставились до держави й до уряду. Як не направитесь, то за кілька

днів знову вернемось на пару днів, а як і то не pomoже, то прийдемо втретє на кілька тижнів" «На нашу думку, центр ваги справи треба пересунути... на профілактичну площину. Треба ґрунтовано перевірити атмосферу, де родяться кандидати до УВО, треба знищити ті умови, в яких постає отой симптоматичний культ злочину спрямований проти держави».

репатріація

розкуркулення

осадництво

пацифікація.

Запитання 7.

Укажіть особливості становища Закарпатської України в міжвоєнний період.

Уряд дозволяв діяльність національних навчальних закладів

На відміну від інших західноукраїнських земель адміністративно-керівні посади всіх рівнів обіймали українці

Уряд розгорнув програму будівництва доріг, здійснив електрифікацію краю, провів земельну реформу

Провідні національні партії в краї домагалися від уряду об'єднання з радянською Україною

Уряд вкладав кошти в розвиток промисловості, що дало змогу істотно збільшити кількість великих підприємств.

Запитання 8.

Укажіть особливості соціально-економічного та політичного життя Закарпатської України в 1921-1937рр.

Закарпатські українці мали свій крайовий сейм, який самостійно вирішував питання мови, освіти, релігії'

Уряд стримував економічний (насамперед промисловий) розвиток регіону

Відбувалася спланована колонізація українських земель військовими й цивільними осадниками

Була можливість вільної діяльності політичних і громадських організацій, якщо вона не суперечила загально-державній конституції

У Березі Картузькій було створено концтабір для утримання політв'язнів.

Запитання 9.

Коли сейм Карпатської України ухвалив закон, уривок з якого наведено?

«§ 1. Карпатська Україна є незалежна Держава. § 2. Назва Держави є: КАРПАТСЬКА УКРАЇНА. § 3. Карпатська Україна є республіка з президентом, вибраним Сеймом КУ, на чолі. Державна мова Карпатської України є українська мова. Барва державного прапора Карпатської України є синя і жовта, причому барва синя є горішня, а жовта є долішня... § 7. Державний гімн Карпатської України є: "Ще не вмерла Україна"».

1938 р.

1939 р.

1940 р.

1941 р.

Запитання 10.

Навіщо польський уряд у міжвоєнний період передав частину українських земель польським військовим та цивільним осадникам?

Для розвитку сільського господарства Галичини та Західної Волині

Для поліпшення українсько-польських відносин

Для розвитку ринкових відносин у західноукраїнських і земля

Для асиміляції українського населення і приборкання національного руху.

Запитання 11.

Встановіть хронологічну послідовність подій.

А-Заснування у Львові Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО)

Б-Терористичний акт у Роттердамі, організований чекістами проти керівника ОУН Є. Коновальця

В-Окупація угорськими військами Карпатської України

Г-Проведення польською владою політики "пацифікації".

АБГВ

АГБВ

АБВГ

ГВБА

Запитання 12.

Які з тверджень характеризують суспільно-політичне становище в українських землях у складі Польщі в міжвоєнний період?(виберіть 3).

ОУН прагнула демократичним шляхом домогтися незалежності та соборності України

Польський уряд гальмував розвиток народної освіти, перетворював українськомовні школи на «утраквістичні» (двомовні).

КПЗУ виступала ініціатором консолідації всіх національних сил.

Основна частина населення підтримувала центристську політичну силу - УНДО

Політичні партії, діяльність яких не суперечила польському законодавству, були легальними

Українці отримували широкі національно-культурні права та високі адміністративні посади у державних органах влади.